

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 37
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Poplăcei Nr. 37.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 1823 Plen.

Cerculariu

cătră oficiul protopresbiteral al tractului Brașovului.

Prin această se dispune: ca pentru restul perioadului present sinodal de 3 ani să se aleagă în cercul **Brașovului**, în locul deputatului răposat Ioan Popescu, un deputat clerical.

La alegerea această supletorie sunt a se observa esact instrucțiunile publicate prin cerculariul consistorial din 4 Februarie 1891 Nr. 917 Plen. §§. 1—10

Colegiul preotesc are să se întrunească în locul central Brașov *Joi la 26 Martiu* cal. vechiu a. c.

Comisariu consistorial pentru actul alegerii este denumit protopresbiterul tractului *Brașovului* Ioan Petric.

Dispozițiunile speciale din punctele II, III și IV ale cerculariului consistorial provocat mai sus, au valoare și pentru această alegere supletorie, în ceea ce privesc eventuala substituie a comisariului consistorial și controla prescrișă pentru corectitatea actului de alegere.

Eventualele proteste contra alegerii, conform concludului sinodului archidieceșan din 11/23 Maiu 1888 Nr. 123 se vor considera numai dacă acele au intrat la presidiul sinodului în termen de 15 zile, computate dela ziua alegerii.

Pentru publicarea și executarea acestora oficiul protopresbiteral are să expedieze cât mai curând pe calea cea mai sigură câte un exemplariu al acestui cerculariu la fie-care oficiu parochial din tractul seu, spre conformarea tuturor celor îndreptățiți la alegere.

Sibiu, din ședința plenară, ținută la 16 Martiu, 1892.

Consistoriul archidieceșan.

Revista politică.

În preșma alegerilor din Bucovina agitațiunile s'au potențat până la extrem. Ele s'au inscenat mai cu seamă din partea ovreilor, cari în unire cu polonii și rutenii vor să zdrobescă la alegeri partidul național român.

Acastă e cauza de atât comitetul societății politice „Concordia” cât și președintele celui comitet dl I. cav. de Zotta a cerut pe cale telegrafică ministrului președinte Taaffe remedii contra perbisibiunilor domiciliare ce s'au fost început din cauza bro-

șurei „Concordia” cât și contra presiunilor ce se fac pentru alegeri.

Ca un felu de mângăere și totodată îmbărbătare e pentru românii din Bucovina și împregiurarea, că guvernul a cassat hotărîrea consiliului disciplinariu în afacerea Mustatza din motiv, că nu a existat substrat pentru cercetare disciplinară.

Prin acest act s'a dat satisfacțiune nu numai bar. Mustatza, corect în purcederea sa, ci tuturor românilor, cari i-au luat partea; dar totdeodată i-s'a dat o aspră învățătură cont. Pace, presidentului țerei și omenilor sei, cari din acel incident au voit să facă o cauză celebră. —

Declarațiunea, ce o a făcut cont. Thun în numele guvernului a dat mult material de discutat nu numai presei boeme și austriace, dar chiar și străine. Cu mai mare interes și predilecțiune se discută această în presa boemă. Declarațiunea, precum se vede a lăsat în nemulțămire pe toate partidele deși de după culise judecând, proprietarii mari par a fi mai înțeleși cu guvernul

Germanii aruncă cehilor bătrâni imputarea, că deși în timpul din urmă i-a privit ca omeni, cu cari pot să ajungă la înțelegere, acum sunt desilusionați, bătrânii cehi le aruncă în față, că germanii sunt prea îndrăzneți; și de aceste certe se bucură cehii tineri, cari privesc în întrégă frământătura această un lucru ilusoriu și dic, că numai, dacă aspirațiunile lor fi împlinite se va putea crea o stabilitate a lucrurilor. —

De cât-va timp poporațiunea din Francia și în special cea din Paris se află în o febrilă agitațiune. Viața e nesigură. Anarhistii prin atentatele lor cu dinamită au băgat spaimă în întréga poporațiune. La casa prefecturei, casa procuraturii generale și în alte locuri s'au întâmplat esplosiuni de dinamită. Arestările continuă în totă ziua și în totă ziua se constată, că se fură dinamită cu ridicata. —

Vorbirea rostită de M. S. regele Carol înaintea comisiunei ce a prezentat suveranului răspunsul senatului la mesagiul tronului e următoare:

Domnule președinte, domnilor senatori!

Am ascultat cu o viață mulțămire adresa senatului. Espresiunea simțimintelor de dragoste și de credință ce-mi aduceți cu această ocaziune, o primesc cu recunoștință.

Spiritul înțelept și cumpănit, de care acest înalt corp este pururea însuflețit, constituie pentru mine o prețioasă chesășie, că guvernul va găsi în d-văstră un sprijin luminat și puternic, atât de trebuincios pentru a asigura mersul regulat al afacerilor publice.

Șese deci de tamburi băteau marșul înaintea cailor. O armată ambulantă, compusă din garda națională, confederați, trupe de infanterie, cavalerie, gendarmerie și baterii de artilerie, mergeau înainte în urmă și de cele două laturi ale trăsuri. Întreg Parisul era consignat în case. Un ordin de di al comunei interdicea tuturor cetățenilor, cari nu făceau parte din miliția armată, să umble pe stradele, ce dădeau în boulevarde ori să se arete la ferestri pe unde trecea cortegiul. Chiar piețele se deșertară. Atmosfera era turbure, rece și negurată, încât nu se vedea, decât la câți-va pași pădurea de helebarde și baionete formată în șire imobile, dela piața Bastiliei până la piciorle șafodului pe piața revoluțiunei. Din distanță în distanță zidul acesta dublu de oțel era înțrărit cu detașamente de infanterie, recrutate din jurul Parisului cu sacul pe spate cu armele încărcate, ca într'o di de bătaie. Tunuri încărcate cu mitrailuse, cu fitilele fumegând, erau postate la capetele principale ale stradelor din linia cortegiului. În oraș domnia grăză și tăcere adencă. Nimenea nu-și spunea vecinului seu gândul. Chiar fisionomiile rămăneau nesimțitoare la denunțări, ceva mecanic te observa pe toate fețele în gesturi și căutătură. S'ar fi diș, că Parisul își perduse curajul, așa tremură și ascultă. Regele în fundul trăsuri, și încungiurat de baionetele și săbiile scose ale escortei, abia se zăria. Era într'o haină brună, cu pantaloni de mătășă neagră, vestă și ciorapi albi

Numai printr'o deplină înțelegere între puterile statului se pot îndeplini aceste însemnate reforme, aceste numeroase îmbunătățiri, pe cari țara este în drept să le aștepte dela munca și sirguința tuturor.

Astfel se va întări din ce în ce mai mult România, ale cărei progrese în toate ramurile activității publice ne dau prosperitatea înăuntru și ne atrag în afară încrederea generală. Convins că, patriotismul reprezentațiunei naționale va fi la înălțimea frumóselor destinuri ale patriei, mulțamesc încă odată senatului în numele reginei și al meu pentru urările sale căldurose. —

Scirile despre proclamarea independenței Bulgariei nu sunt lipsite de ori-ce temei, căci se vorbesce cu stăruință în unele cercuri bine informate, că reprezentantul Bulgariei la Constantinopol ar face cunoscut dăilele acestea Porții intențiunile guvernului bulgar despre proclamarea independenței Bulgariei.

Din Constantinopol vine scirea, cu Dimitrof, noul agent al Bulgariei la Constantinopol, a avut prima întrevedere cu marele vizir. Dimitrof a profitat de această ocaziune pentru a espune înaltului demnitaru al Porții indignarea, pe care guvernul și poporul bulgar au resimțit-o la scirea despre conferența guvernului turcesc, care a predat pe Șismanof, autorul intelectual al omorului lui Vulcovici, ambasadei rusesci.

O altă scire din Filppopol afirmă, că între bărbații de stat bulgari și turci ar exista o deplină înțelegere asupra faptului, că interesele Turciei și Bulgariei sunt identice și că e de cea mai mare importanță ca să existe între ele un deplin acord.

Cu toate acestea, din cauza împrejurărilor actuale și în urma tragicului omor al lui Vulkovici, guvernul din Sofia crede necesară a redigé chiar o notă energică, ce se va înmanua peste două sau trei zile reprezentantului Porței la Sofia. Prin această notă se crede, că se va cere Porței să reclame de la Rusia reestrădarea lui Șismanof, care este supus ture, născut în provincia Adrianopol, și să dispună darea lui în judecată.

Prin această cerere guvernul bulgar voesc a da Porții indicii cum că de aci înainte Bulgaria își va reglementa poliția, ținând cont de propriile sale interese și fără a se mai preocupa de cele ale puterii suzerane.

FOIȚA.

Mórtea lui Ludovic XVI.

(Urmare.)

Santerre și trupa sa păreau mai mult, că-l urmăz, decât că-l escorteză. Domnitoriul scobori treptele turnului cu pas sigur și întâlnind în antișambră pe pázitoriul turnului Mathey, care se purtase fără nici un respect, dar pe care-l certase, fiind iritat pentru obrășnicia lui, înaintă spre el, și îi dișe cu o căutătură prietinescă: „Mathey, eri am fost cam necăjit pe d-ta, ertă-me în ora morții.” Mathey în loc să-i răspundă, se făcu, că se întorce în altă parte și se retrase, ca și cum atingerea cu mu ribundul ar fi fost contagiósă.

Percurgând pe jos curtea primă, regele se în tórse de două ori pe partea turnului, unde era regina, și aruncă o privire spre ferestrii, cari păreau a aduce un adio mut din inima acelora, pe cari îi lăsa în închisóre.

O trăsură îl asteptă la intrarea în curtea a două, doi gendarmi steteau la pórta, unul din ei se sui cel dintăiu, și se aș dă înainte, apoi se urcă regele, care luă pe duhovnic de-a stânga; al doilea gendarm se sui în urmă și închise ușa. Trăsura se puse în mișcare,

perul îi era adunat sub pălărie. Sgomotul dobelor, tunurilor, cailor și preșența gendarmilor în trăsura îl împedecau, să povestescă cu duhovnicul seu. Numai cât ceru abatelui Edgevorth cartea de rugăciuni, în care cântă psalmii, ale căror tânguiri și speranțe se potriveau cu situația lui. Aceste cântări sfinte, cari îi pătrundeau inima, șoptite de buzele sale, îl făceau se uite sgomotul și mulțimea poporului în decursul întregului drum dela prinsóre până la locul execuțiunei. Preotul se ruga lângă el. Gendarmii din fața lor steteau uimiți, admirând preșența de spirit a regelui. Nesce strigăte de grație se aușiră, când trecu trăsura prin mulțimea grămădită la intrarea din strada Templului. Strigătele acestea dispărură fără răsunset în tumultul și înădușirea generală. Nici o insultă, nici un blăstém nu se ridică din mulțime. Dacă ai fi întrebat pe ori-care din cele două sute de mii de cetățeni părtași ori pri-vitori la acest act funebru al unui viu: Trebuie ca omul acesta singur în contra tuturor să móră, pôte nici unul n'ar fi răspuns da. Dar lucrurile erau astfel combinate de vitregitatea timpurilor, încât toți îndeplineau fără a șovăi, ceea-ce nici unul iso-lat n'ar fi voit să facă. Acastă mulțime nu putea ceda iubirei și spaimei sale, din cauza presiunei reciproce, întocmai unei boltituri, în care fiecare petró singuratică tinde a se surpa și a cădea, dar unde toate stau atirnite prin rezistența, ce le-o opune presiunea la căderea lor.

(Va urma).

Raportul

Direcțiunii institutului de credit și economii „Albina” din Sibiu către adunarea generală ținută la 29 Martiu a. c. n.

Onorabilă adunare generală!

Bilanțul, carele avem onoare a vi-l prezenta, n'are necesitate de nici o ilustrare din partea noastră, ca să se ve convingeți, că dezvoltarea institutului nostru progresază în mod îmbucurătoriu.

Ne mărginim deci a ve raporta numai despre momentele mai însemnate în viața institutului nostru în anul de gestiune expirat și a ve atrage atențiunea asupra ponderoșei propuneri, ce vi-o facem pentru viitoriu în interesul d-vostre și al clientelei institutului.

Cu durere ve aducem la cunoștință, că cruda marte și în anul expirat a răpit pe unul din cei mai tineri și zeloși membri ai direcțiunii. Dl Dr. Ioan Moga, a încetat din viața la 1 Iunie 1891. Direcțiunea și-a manifestat la timpul seu durerea în mod demn de memoria decedatului și credem, că și d-vostre veți da expresiune în procesul verbal viului regret, ce cu toții îl simțim pentru pierderea celui bărbat valoros.

Locurile devenite vacante prin mărtea acestui membru de direcțiune și prin mărtea lui Elia Măcelariu, despre care v'am raportat acum e anul, s'au suplinut prin direcțiune în sensul §-lui 37 din statute, în mod interinal, cu domnii Pantaleon Lucuța și Alesandru Lebu, având d-vostre ale înd-pline prin alegere definitivă.

După ordinea vechimei ies din direcțiune domnii Ioan Popescu, și Dr. Aurel Maniu și astfel de astădată se vor alege 4 membri de direcțiune, din cari 2 pe câte 6, unul pe patru și altul pe 3 ani.

În raportul nostru din anul trecut v'am indicat, că ne vom născuți să aflăm un mijloc, prin care se nu lipsim țărâniei de creditul personal, de care se bucura atunci în ramul escomptului de cambii „dar se-l capete în alt mod mai ieftin pentru ea și mai simplă pentru institut”.

Intru împlinirea acestei promisiuni am introdus, esclusiv pentru țărani, ramul împrumutului pe obligațiuni cu cavenți, sub numele de „Credit personal țărănesc”.

Dovada cea mai eclatantă, că țărănilor li-a fost bine-venit acest ram nou de împrumuturi, este faptul, că în decurs de șase luni sau asemnat 8668 de împrumuturi, în sumă de florini 863,318 20 cr.

Prin acesta firește a trebuit să scadă escomptul de cambii, dar până când venitul institutului nu s'a alterat, țărani au profitat foarte mult prin aceea, că nu sunt espui la spesele ce le aveau mai înainte cu călătoria lor și a cavenților și giranților prela agenți la toate prolongirile, cel puțin de două ori pe an și cu spesele de proteste și adeseori de proces, cari în cele mai multe cazuri erau neevitabile, nu pentru-că dora pretensiunea institutului ar fi fost periclitată, ci pentru-că țărânul nu pricepe natura cambiului, și nu este în stare să țină în evidență termenele de plată.

În urma reducerii etalonului de interese la împrumuturile hipotecare, anunțată deja în raportul nostru din anul trecut, a pornit și acest ram de împrumuturi spre o dezvoltare mai îmbucurătoare, căci cu toate că ni s'au convertit multe împrumuturi prin alte institute, cari în puterea situațiunii lor mai favorabile pot emite scrisuri fonciere cu 4 și 4½% interese, totuși suma împrumuturilor s'a urcat cu fl. 164,000 față de anul precedent. Un rezultat cu carele între împrăgiurările actuale, când concurența pe acest teren este foarte mare putem fi mulțumiți.

Nici anul expirat n'a fost scutit de scumpirea capitalului în lunile de toamnă, ba ea s'a ivit în piețele de bani cu o lună mai înainte decât în alți ani, și banca austro-ungară din capul locului a urcat etalonul intereselor cu 1% întreg; institutul nostru însă mulțumită recoltei în general bune și a prețurilor favorabile ale tuturor produselor agromomului — clientelei noastre principale, — apoi încrederei publicului, carele în decursul anului ni-a înmulțit depunerile cu aproape un milion de florini, nu numai n'am simțit aceea lipsă, din contra ne-am luptat cu abundență de numerariu și am fost nevoiți a ne înmulți efectele în mod considerabil și a depune înșine bani spre fructificare la alte institute, în anul curent a reduce etalonul intereselor la depuneri cu ½%, ceea-ce pōte produce reducerea depunerilor, dar iniurișă stricăciōsă asupra bilanțului nu va avea.

Cu dotațiunea ce o propunem pentru fondul general de rezervă, acela va ajunge la cifra maximală de fl. 100,000 prevădută în §-ul 65 din statute, în sensul căruia, de aci încolo acel fond nu se mai pōte dota nici chiar cu interesele sale.

Am ajuns deci în timp relativ scurt, la acel moment, când dacă am privi numai la interesele momentane ale acționarilor, dividendă s'ar ura rapid, pentru-că numai interesele statuate de 4% în sumă de fl. 4000 — a fondului de rezervă cu dotațiunea usitată, carea de aici încolo n'ar pute fi sub fl. 8000. —, ar urca dividendă deodată cu fl. 4 la an; analele acestui institut dovedesc însă că direcțiunea în consonanță cu acțiunii și funcționarii lui, în prima linie au născuți la consolidarea institutului și la asigurarea lui pentru toate eventualitățile și a intereselor marelui public, carele îl alimentează, și tocmai pentru aceea, pe când multe institute provinciale mai tinere decât acesta, dau dividende mari acționarilor, institutul nostru în această privință a progresat în mod foarte conservativ, și cu toate că an de an a progresat în mod considerabil, dela anul de gestiune 1872/73 când a început cu dividendă de 6% până la 1891 așa dară în 19 ani de gestiune a ajuns numai la dividendă de 13%, dar tot în același timp: a creat un fond de rezervă de fl. 100,000, un fond special de rezervă de fl. 10,000 și un fond de pensii pentru funcționari de fl. 53,000, total fl. 163,000. Au adunat deci fonduri, cari deja trec peste jumătatea capitalului social, pe lângă acestea n'au neglijat nici scopurile culturale și de binefacere, pentru cari a jertfit considerabilă sumă de fl. 22,000.

Cu mândrie putem constata, că nu cunoștem nici un institut de bani provincial de categoria noastră, carele în timp așa scurt, în lupte continue cu curente dușmănoșe, se fi jertfit mai mult pentru consolidarea sa, de-

cât am jertfit noi, și care relativ se fi ajuns la dezvoltarea la care am ajuns noi, cari cu un capital social de fl. 300,00 astăzi dispunem de un activum de șapte milioane.

(Va urma.)

Raportul

comitetului reuniunii femeilor române din Sibiu.

Onorată adunare generală!

Pentru cele 4 luni expirate dela adunarea generală anterioară, avem onoare a ve substerne referitor la scōlă și afacerile reuniunii, cum și despre activitatea comitetului următoriu *raport*:

Scōla a fost frecantată în semestrul I. al anului scolastic 1891/2 de 16 eleve Prelgerile s'au urmat conform planului de învățământ, 6r învățământul l'a proveșut directorul scōlei, domnul asesor consistorial Mateiu Voileanu cu 8 ore, și învățătōrea d șōra Lucreția Popescu cu 22 ore pe săptămēnă, ambii cu mult zel și abnegațiune.

Esamenul semestral s'a ținut la 30 Ianuarie 1892, și au avut în totalitate un rezultat bun, Despre progres, diligență și purtare morală li s'a dat elevelor atestate.

În urma epidemiei de pojar, ce a grassat în Sibiu în erna trecută magistratul orașenesc a dispus sistarea prelegilor pe timp de 8 zile; cu toate acestea starea sanitară la scōla reuniunii au fost în comparațiune cu alte scoli din loc, destul de favorabilă.

Pentru semestrul al II-lea, s'a început prelegerile la 8 Februarie 1892 st. n. și s'au înscris tot acelea 16 eleve, dintre cari 11 sunt din Sibiu, 5 din afară; cu locuința în internatul Asociațiunii 5, acasă și la privați 11.

Referitoriu la membrii reuniunii, cu regret trebuie să ve aducem la cunoștință pierderea prin marte a 2 membrii valoroși, și anume a membrului pe viață Anna Gall, văduvă de protopop din Abrud, și a membrului ordinar Iosefina Paskovits născ. Dunca de Sajó, văduvă de c. r. căpitan pensionat din Sibiu.

Pentru pierderea acestor membri, ve vom ruga la locul seu a da expresiune condoliței d-vostre.

De membrii noi s'au înscris:

a) ca membrii ajutători, cari au solvit o tacsă odată pentru totdeauna:

Dl Alecsandru Lebu, proprietar din Sibiu cu 100 fl. și

Dl Onoriu Tilea, inginer din Sibiu cu 20 fl.; — 6r

b) ca membru ajutătoriu cu cotisațiune anuală de 2 fl.

Dl Dumitru Stefan, candidat de avocat din Sibiu.

În urma acestora, numărul membrilor, conform consemnării alăturate sub % este:

membrii onorari	5
„ fundatori	3
„ pe viață	29
„ ajutători, cari au solvit tacsă odată	32
„ ordinari	89
„ ajutători	56
numărul total al membrilor	214

Pentru orientarea membrilor, ce se vor însinua pe viitor pentru primire, comitetul a decis, ca primirea lor să se publice din cas în cas în 6iarul „Telegraful român” din loc; — 6r pentru controla mai exactă a solvirei tacselor de membrii, au dispus ca acestea să se încasseze cel mult până la finea lui Aprile a fie-cărui an, avēnd a se răspunde direct la cassa reuniunii, și cuitându-se primirea numai după încassare.

Comitetul a ținut în cele 4 luni expirate 5 ședințe ordinare Afară de aceea invitată fiind și reuniunea noastră a conlucra la conducerea culinei populare, înființată și susținută de orașul Sibiu pentru timpul de 6rnă, — după-ce atare activitate cade afară din sfera reuniunii, care este normată prin statute, comitetul a aflat cu cale a convoca o conferință generală estraordinară a tuturor membrilor ordinari și pe viață ai reuniunii. În această conferință s'a luat conclus, ca în considerarea scopului umanitar, ce se intenționează, membrii reuniunii să conlucra la conducerea culinei populare, 6r în comitetul central de conducere, au fost aleși membrii: Ioana Bădilă și Emilia Tilea. În faptă au si conlucrat cu mult zel și abnegațiune atât susnumiții membri aleși în comitetul central, cât și mai mulți alți membri ai reuniunii noastre, drept aceea reprezentanța orașului prin comunicatul magistratului ddo 5 Februarie 1892 Nr. 646 și-a exprimat mulțumita sa atât reuniunii ca atare, cât și în special dadelor, cari au dat sprijinul lor la conducerea acestei instituțiuni filantropice și umanitare, am aflat deci cu cale, a aduce acestea și la cunoștința onoratei adunări generale.

Atât pentru sporirea mijlocelor reuniunii, cât și în deosebi pentru susținerea prestigiului social al românilor din Sibiu, comitetul la 23 Ianuarie a. c. a arangiat un bal, care nu numai că au avut

un rezultat moral foarte îmbucurătoriu, dar pe lângă toate împrăgiurările, — puțin favoritoare în sesonul expirat pentru arangierea de petreceri, — au adus și un venit curat destul de însemnat, de 118 fl. 86 cr.

Cu viuă plăcere ve aducem la cunoștință mai departe, că onoratul comitet al Asociațiunii transilvane, la cererea noastră au încuviințat, ca deja cu începutul anului scolastic curent didactrale solvite de elevele adăpostite în internatul Asociațiunii, să se conteze în favorul scōlei noastre, respective să se subtragă din chiria, ca i-o solvesce reuniunea pentru localul de scōlă.

Din acest generos act, — primit de comitetul reuniunii cu adencă mulțumită, — rezultă pentru reuniunea noastră un folos de circa 100 fl. la an, prin care se micșorează suma speselor împreunate cu susținerea scōlei.

Precum ve veți convinge din socotelile anului 1891, care ne luăm voi a vi le prezenta la locul seu pentru reviziune și censurare averea reuniunii a fost cu finea anului 1891:

în fond inalienabil	3638 fl. — cr.
„ „ disponibil	4653 „ 04 „
averea totală	8291 fl. 04 cr.

în comparațiune cu suma averii cu finea anului 1890 de 8041 fl. 53 cr.

rezultă un crescēmēt de 249 fl. 51 cr.

Preliminariul speselor a fost

de	1524 fl. — cr.
s'a spesat	1498 „ — 22

deci mai puțin cu 25 fl. 78 cr.

ca suma preliminară.

Suma speselor avute cu susținerea scōlei, computele dela înființarea reuniunii, — precum se constată din sumariul alăturat sub 2. — este de 15,033 fl. 25 cr. v. a.

Terminând cu acestea raportul nostru, ne luăm voia a Ve face următoarele propuneri:

1. Să dați expresiune condoliței d-vostre pentru membrii repausați.

2. Să esamenati socotelile anului 1891 și aflându-le în regulă, să ne dați absolutoriu.

Din ședința comitetului reuniunii femeilor române din Sibiu, ținută la 4 Martiu n 1892.

Ioana Bădilă,
v. președintă.

Dr. O. Russu,
secretariu.

Dela Academia Română.

Sesiunea generală din anul 1892.

(Urmare.)

— Al doilea coleg, pe care l'am perdut în anul trecut a fost Emanoil Bacaloglo, încetat din viață la 30 August. Tota viața lui a fost ocupată numai cu știința și cu învățământul ei. Bacaloglo a fost exclusiv omul științei și al scōlei. El ocupa un loc onorabil în științele fizice. Principala sa scriere „Elemente de fizică” a fost premiată de Academia cu premiul Lazăr. Esactitatea absolută în îndeplinirea datoriilor sale, imparțialitatea în judecarea lucrărilor altora, au caracterizat totă activitatea liniștită a colegului nostru în cariera sa profesorală și în Academia.

Dintre membrii sei onorari Academia a perdut pe unul din marii bărbați ai nēmului românesc. Fie-care din noi simte, că aici e vorba de Ioan Brătianu, de acel bărbat, care întrunia în sine patriotismul cel fără prihană cu o rară pătrundere a lucrurilor omenești, înțelegerea matură a tuturor aspirațiunilor nēmului românesc, cu o putere de acțiune care prefăcea convingerile sale în covingerile tuturor; din aceste cauze chiar el a stat în fruntea acelor, pe cari cu drept cuvēt istoria îi va numi fundatorii statului român modern. Activitatea întregii lui vieți a fost absorbită de luptele, din cari a 6șit națiunea română victorioasă și statul român independent și cu rost printre celelalte state. Pnini bărbați însă au fost atât de bine pregătiți ca el pentru îndeplinirea unei mari misiuni, și pregătirea lui a fost mai ales pe terenul istoric. El sciu ca nimeni altul se lege viēța și dezvoltarea omenirii; și de aceea cu un ochiu mai ager, decât ori-cine, el a pētruns momentul, în care român trebuiau se arate, că sunt încă plini de viață și de energie, că n'au nitat nici originea, nici trecul lor, și că pot străbate în viitoriu. Ioan Brătianu a contribuit mult la consolidarea Academiei române, lucrând pentru ai da putere și autoritatea necesară prin înălțarea ei la pozițiunea unui institut de stat

Vieța lui s'a stins la 4 Maiu 1891, și întregă națiunea a fost sgduinită de durere pentru pierderea celui mai mare al ei cetățen.

Ioan Ionescu, a încetat din viață la 17/29 Decembrie. El a fost decanul agronomilor noștri. El a dezvoltat o îndelungată și neobosită activitate pe terenul științelor economice, dar nu a fost mai puțin un patriot înfocat. Scrierile sale sunt foarte numeroșe și importante. Ele au curs neintrerupt dela 1845 până în ultimii ani ai vieții sale; ele șau întins asupra celor mai varii materii, au îmbrățișat nu numai teoria dar și practica, și s'au adresat nu numai la bărbați ci și la copii de scōlă. Scrierile lui agronomice și cerc. țările lui statistice vor străluci totdeauna în literatura

năstră. Preocupămintea lui constantă a fost de a răspândi între români cunoștințe serioase despre agricultură, ca cel mai mare izvor al bogăției naționale și ca unele din pietrele fundamentale ale înălțării poporului.

În aceeași lună, Decembrie trecut la 28, a încetat din viață membrul onorariu Sir. William A. White, cetățean al mării Britanii și unul din diplomații cei mai ageri ai acestui mare imperiu. Sir. William White a îmbrățișat desvoltarea națiunii române cu un viu interes și cu o căldură sinceră. El a petrecut mulți ani printre noi, ca reprezentant al M. S. reginei Angliei, împărțindu-se a Indiilor, tocmai în timpul formațiunii regatului nostru, și nutria cu o cunoștință profundă a treburilor românești simpatii reale pentru dezvoltarea noastră. Raportul general asupra regatului României publicat în 1884, este o dovadă manifestă de acest simțământ.

Grigore Grădișteanu, încetat din viață la 28 Februarie, au fost unul dintre aceia, cari au participat la luptele din marea mișcare națională dela 1848. A fost un bărbat cult și iubitoriu de știință. El a urmărit totdeauna lucrările Academiei cu un viu interes.

Membrul corespondent al Academiei, Victor Iancu a încetat din viață la 9 August 1890, dar înscuțare despre aceasta s'a primit numai la 30 Maiu trecut. Răposatul a fost un distins botanist și a lucrat în secțiunea botanică a noului național dela Budapesta. El a publicat mai multe scrieri botanice în publicațiunile Academiei ungurești și în „Oesterreichische Botanische Zeitschrift“.

Sedintele de preste an.

Sedintele noastre săptămânale au fost în mare parte ocupate de prețioasele comunicări ale colegului nostru Gr. G. Tocilescu, care fără a obosi și cu puteri reînnoite desvălește și trage la lumină monumentele trecutului nemului românesc. D-sa a prezentat o serie de comunicări despre rezultatele explorărilor arheologice făcute în Dobrogea.

Academia poate înregistra cu viață satisfacțiune, nu numai darea la ivelă de numeroase și importante inscripțiuni cari îmbogățesc cunoștințele noastre despre așezarea și viața coloniilor române în Dacia, ci două descoperiri de întâia ordine: aceea a monumentului dela Adam Clissi, care din preună cu columna lui Traian din Roma reamintesc după secol, faptele marelui împărat și fundator al nemului românesc, și aceea a unei cetăți nouă și necunoscute, a cetății Tropaeum Traiani.

La 7 Iunie, dl. Tocilescu a citit un memoriu despre istoria vechilor orașe grecesci din Dobrogea de adî: Callatis (Mangalia) și Istropolis (Iglița).

În ședința dela 1 Novembre dl. Tocilescu a spus rezultatele cercetărilor sale despre mai multe cetăți și castre romane din Oltenia și din județele de munte ale țerei românești.

La 6 Decembrie, același domn coleg a făcut o comunicare despre domnia lui Mircea-Vodă cel bătrân.

Colegul nostru dl. general Fălcoian, constatând, că din nou s'a ivit priu diare discuțiunea asupra calendarului, a arătat, în ședința din 20 Decembrie, raporturile dintre calendarul iulian și gregorian și necesitatea, ca să se adopteze și la noi calendarul gregorian, cel mai apropiat de calcule astronomice și chiar de cerințele bisericești crescine.

(Va urma.)

Fundațiunea Ioan Popescu.

În fundațiunea „Ioan Popescu“ au intrat următoarele contribuiri benevole:

Translatul	111 fl. — cr.
Dumitru Secărea paroch Tălmăcel	1 „ 50 „
Teodor Necșa, învățătoriu	1 „ — „
Eremia Roman, învățătoriu	1 „ — „
Nicolau Secărea, învățătoriu	1 „ — „
Ioachim Cerbician, paroch Nucșora	1 „ — „
Ioan Puntean, paroch Vingard	3 „ — „
Suma	119 fl 50 cr.

Varietăți.

* (Dar preainalt.) Maj. Sa monarchul s'a îndurat preagratios a dăruî din cassa sa privată 100 fl. pentru zidirea scôlei române gr. or. din Opațița.

* (Academia română și sərbarea lui Columb.) Academia română fiind invitată să participe la sərbarea pentru al 4-lea centenar dela descoperirea Americii, ce se va ține în Italia, a votat următorul teost scris pe pargament:

„Colonii dela Dunăre ai marelui împărat Traian, reprezentați pe acesta fôie de Academia română, salută a patru sutea aniversară a lui Cristof Columb, unul din geniurile cele mai sublime și urăză gintei latine de a rodî în toți timpii mulți Columbi, ca să așternă noue căi de fericire și de lumină pentru nemul omenesc.“

Bucuresci, 6/18 Martiu, 1892.

Ferdinand. Carol.

Ioan Ghica. D. A. Sturdza.
B. P. Hasdeu. P. S. Aurelian. George Sionu.
I. C. Negruzzi. George Barițiu. C. Caragiani.

Dr. I. Felix. Gr. G. Tocilescu. Iosif Vulcan.
Fl. Porcius. Gr. Stefanescu Nch. Quintescu
V. A. Urechia. Gr. Colbacescu. St. Fălcoianu.

* (Societatea română de lectură din Sibiu) Societatea română de lectură din Sibiu și va ține adunarea generală Duminecă în 3 Aprilie n. a. c. la 5 ore p. m. în localul reuniunei

* (Pedepsă cu mörte.) Camera francesă a primit proiectul de lege conform căruia urzitorii atentatelor cu materii explosive vor fi pedepsiți cu mörte.

* Românii transcarpatini.) Cetim în „Tim-pul“: Miercuri s'era și-a ținut conferința sa intitulată „Românii transcarpatini“ dl. A. D. Xenopol, distinsul profesor universitar din Iași, în sala noului Ateneu. Un public numeros și ales s'a grăbit a asculta pe conferențiar, care și aduce ascultătorii la lăganul lor, în Transilvania. Cu actualitatea nu se ocupă fiind o cestie destul de cunoscută, ci trece la firul istoric, arătând suferințele ce le-au îndurat românii de la contrarii lor maghiari încă de pe timpul venirii acestora în Ungaria. Spre a dovedi aceste, conferențiarul trece din secol în secol, citând când fapte, când legi asupritore aduse de maghiari asupra românilor până în timpul de față, când se încercă a răpi chiar și copii de la sinul mamelor. Aceste espuneri legate cu unele observări critice importante au tras o deosebită luare aminte a ascultătorilor.

Pe calea acesta a demonstrat conferențiarul cum românul după 10 vécuri de suferințe încă și astăzi geme și pörta jugul. Salută cu însuflețire Liga, care e chemată a ușura acest jug, salută pe inițiatorii ei, pe tinerii universitari, în cari privesce viitorul României și conjură pe toți se îmbrățișeze cauza Ligei, care prin ajutorul cel dă fraților subjugăți, ajută chiar și România, care ar peri, n'ar putea esista fără numeroșii sei frați, cari se găscsc împrăștiati prin Transilvania, Ungaria, Bucovina, Basarabia, Macedonia etc. de ore ce existența și viitorul unei națiuni cu atât sunt mai durabile și mai asigurate cu cât se razemă pe baze mai estinse și mai solide.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Religiunea

în scôlele poporale române, anul al 11 lea după planul „Normativului“ pentru scôlele din metropolia gr. or. română din Transilvania și Ungaria.

(Operat pentru concursul literar deschis de „Reuniunea învățătorilor români greco-orientali din districtul XI Făgăraș de „abni.“)

Partea III.

Din Testamentul nou.

(Începere.)

20. Inchieere.

Lumea n'a fost totdeauna, Dumnezeu a făcut lumea, și pe omul cel dintăiu, și l'a pus pe acesta stăpân preste toate lucrurile care le-a făcut.

Dumnezeu n'a cerut dela omul cel dintăiu, nimic alt ceva de cât să fie ascultătoriu și bun. Dar omul cel dintăiu, n'a împlinit voia lui Dumnezeu. De aceea a fost pedepsit și el și toți ômenii din lume. Dumnezeu însă nu a voit ca ômenii să fie pedepsiți până în sfârșit ci a promis că va veni un Mântuitoriu, care le va arăta ômenilor calea mântuirii și îi va curăți de păcatul strămosesc.

Înainte de a trimite pe Mântuitoriu promis, Dumnezeu a descoperit voile sale unor ômeni buni și drepti precum a fost, Iacob și Moise.

Moise a scris legea așa precum Dumnezeu i-a spus lui în muntele Sinaia. Și tot poporul a ținut acesta lege. Legea care o a scris Moise și alți ômeni aleși de demult se numesc: Legea veche, sau Testamentul vechiu.

Ômenii cari ținéu legea veche, credéu într'un singur Dumnezeu și așteptau venirea Mântuitorului.

Când s'a împlinit vremea — a venit Mântuitoriu Iisus Christos și a înôit și îndreptat legea cea veche.

Iisus ne-a învățat, că Dumnezeu, care a făcut lumea este în trei fețe: Tatăl, Fiul și Duchul sânt.

Iisus ne-a învățat, ca să iubim pe Dumnezeu să ne rugăm lui, totdeauna și să ascultăm de poruncile lui.

Iisus ne-a învățat să iubim și pe deapropoale nostru, și să nu poftim, nici să nu facem vr'un rău la nimenea. Ba și pe dușmanii nostri să-i iubim și să le facem bine.

Iisus ne-a spus, că viața omului nu se isprăvesce cu mörtea, din contră dincolo de mormânt este o viață vecinică. El ne-a spus că după ce mōre omul sufletul omului merge la Dumnezeu și acolo stă până la sfârșitul lumii acesteia. Când

lumea acesta se va prăpădi, sufletele vor veni éra în trupurile ômenilor și toți ômenii vor învia, precum a înviat și Iisus Christos.

Apoi după-ce ômenii vor învia, Iisus Christos îi va judeca după faptele lor. Ômenii cari în lumea asta au fost buni, vor merge cu Iisus în raiu, ér ômenii, cari în lumea acesta au fost răi și au făcut păcate, se vor duce în iad, la diavolul și acolo vor fi pururea în dureri și chinuri cumplite.

Legea cea nouă îndreptată prin Iisus Christos se numesc Legea cea nouă sau: Testamentul nou.

Ômenii cari cred și țin învățăturile lui Iisus Christos cuprinse în Testamentul nou se numesc Creștini.

Conclusiune. Noi încă suntem creștini și credem:

1. Într'un Dumnezeu în trei fețe: Tatăl, care a făcut lumea, Fiul, care a mântuit lumea și Duchul sânt.

2. Credem că Iisus Christos éráși va veni să judece vii și morți.

3. Credem că la ăiaua cea de apoi vor învia toți ômenii din mormânturi.

4. Credem, că după învierea morților și după judecata lui Iisus Christos, va urma o viață fără sfârșit, viața vecinică.

5. Credem în biserica ce o forméază toti ômenii, cari țin învățăturile lui Christos neschimbate.

Din legea cea veche și din legea cea nouă, învățăm, că este un Dumnezeu, să credem într'ensul să-l iubim și să avem nădeșde, că El ne va da, fericire vremelnică, și viața vecinică.

Credința, Dragostea și Nădeșdea, ne vor mântui.

Impérate Dōmne sfinte,
Luminéază a noastră minte,
Legea care Tu ni-ai dat,
Prin Fiul Teu întrupat,
Întru tōte s'o împlinim,
Fii Tei iubiți să fim.
În credință ne întăresce,
Ca să credem, tot ce este,
Bine și de trebuință,
Spre a noastră folosință.
În inimă ne sădesce,
Iubirea ce ne sfîntesce,
Și ne face pe toți frați,
Fii Tei adevărați.
Er nădeșdea bunule,
Ni o revarsă în suflete,
În lume și în ceru să fim,
Fericiti precum doriau.
Căci pe Tine, toți în lume,
Te cunōscem în treime,
Tatăl, Fiul, Duchul sânt,
Mărturisim într'un gând.

Dare de sémă și mulțamită publică.

În 1/13 Februarie st. v. a. c. corpul învățătoresc, dinpreună cu elevii dela scôla română gr. or. din Tilișca, a arangiat cu ocaziunea hramului acestei scôle o producțiune „musicală teatrală“ împreună cu joc.

Cu ocaziunea acelei producțiuni au încurs în favorul bibliotecii scôlei dela următorii p. t. contribuenți.

Dela domnii: Liviu Lemény, pretor-suprem (Seliște), Nicolae Henț, notariu (Seliște), Aurel Millea, notariu (Poplaca) câte 3 fl. v. a., Ioan Andrásy, cance. regesc (Seliște), I. Telegdy, cancelist la pre-tură (Seliște), Dr. Nicolau Maier, protopop (Seliște) câte 2 fl. v. a., Romul Mircea, învățător (Seliște), 1 fl. 20 cr., Ilie Flôșu, comer. 1 fl. 20 cr., Ilie Ben, medic (Orlat), Ioan Iosof, preot, Petru Iuga, preot, dșora Ana Recuciu, (Seliște), dșora Dora Dancăș, (Reșinari), Stefan Millea, notariu, George Bratu, Vasile Voic, Ioan Lazar, inv. pens. (Galeș), Stefan Bratu, Savu Frăcea, Ilie Prică, Ioan Stoica, I. Halalai v. not. (Seliște), A. Acilenescu not (Galeș), Nicolae Neamț, inv. (Seliște), Dimitrie Lăpădat, inv. (Seliște), A. Gogonea, inv. (Seliște) și Géza Keresztes, (Seliște) câte 1 fl. v. a., Ana C. Oprean, 60 cr., Simeon Ciorogariu 75 cr., Maria Mănesă, Nicolae Posa, (Galeș), Dan Ciorogariu, A. Hênsa, Nicolae Millea și N. Popescu (Sibiel) câte 50 cr., Ioan Zeic, A. Miclăuș, Toma Stancă, Ioan Miclăuș și Nicolae Flôs, (Galeș) câte 30 cr., Ana Zeic, 20 cr., Maria Ciorogariu și Nicolae Prică câte 10 cr.

Aceste contribuiri benevole dau suma de 42 fl. 75 cr. din care sumă subtragându-se spesele de 14 fl. 45 cr. rezultă un venit curat în favorul bibliotecii de 28 fl. 30 cr.

Primescă deci p. t. marimonioșii contribuenți sincerile și căldurosele noastre mulțamiri pentru frumosul sprigin, atât material cât și moral ce ni l'a oferit și cu această ocaziune.

Asemenea primescă cu această ocaziune și domni diletanți pentru binevoitoriul lor concurs la producțiunea teatrală mulțamirile corpului învățătoresc. Tilișca, în 22 Februarie, 1892 st. v.

În numele corpului învățătoresc
Dimitrie Iosof,
învățătoriu,

[42] 1--3

Hirdetmény.

A maros-ugrai határtagositási ügyben az előmunkálatok megkezdése, nevezetesen a képviselő rendezése, működő, mérnök megválasztása és a költségelőirányzat elkészítése véget határidőül az 1892 évi Április hó 30-ik napjának d. e. 9 óráját Maros-Ugra községébe a községi irodába tűztem ki, mikorra az összes érdekelteket, azzal idézem, hogy a felek elmaradása a tárgyalás megtartását akadályozni nem fogja.

Erzsébetvároson 1892 évi márczius hó 28-án
a kir. törvényszék kiküldött bírāja.

Avedik Simon,
kir. törvényszéki bíró.

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által ezennel közzétettik miszerint kálbori birtokos Dorloca Mozes által beadott kérés folytán Kálbor község határánál általános tagosítása megengedése feletti tárgyalásra, egy ujhatárnap 1892 május hó 30 napja d. e. 10 órája tüzetik ki Kálbor községébe, a községi iroda helyiségbe.

Ezen tárgyaláshoz összes érdekeltek hirdetményileg azon figyelmeztetéssel indéztetnek meg, hogy a megnem jelenő felek úgy tekintetnek mint a kik a tagosításba belevágnak.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek
1892 márczius 14-én tartott ül séből.

Vén András
elnök.